

Starfsánægja og aðstæður starfsfólks í umönnun aldraðra Norrænn samanburður

***Elísabet Karlsdóttir, félagsráðgjafi MA,
framkvæmdastjóri Rannsóknastofnunar í barna- og
fjölskylduvernd.***

Í samstarfi við Þjóðmálastofnun Háskóla Íslands

Starfsfólk í umönnun

- *Norræn könnun NORDCARE (stýrt af Mörta Szebehely). Gagnasöfnun fór fram í Danmörku, Finnlandi, Noregi og Svíþjóð 2005.*
- *Íslenska könnunin er nákvæm eftirmynd norrænu könnunarinnar, framkvæmd 2009*

NORDCARE

- *Könnun til starfsmanna í umönnunarstörfum bæði í heimaþjónustu og stofnunum fyrir aldraða og fatlaða*
- *Þátttakendur voru valdir af handahófi meðal starfsmanna í stéttarfélögum*
- *Helstu efnisflokkar;*
 - *bakgrunnsbreytur*
 - *Starf, vinnustaður og vinnutími*
 - *Þjónustuþegar og verkefni*
 - *Mat á vinnu og vinnuaðstæðum*
 - *Fjölskylduaðstæður og heimilisstörf*
 - *Ábyrgð á umönnun utan vinnu*

Svörun

- *Danmörk, Finnland, Noregur og Svíþjóð :*
- *Spurningalistar sendir til 1200 félagsmanna í stéttafélögum 2005 (svarhlutfall frá 65%)*
- *Ísland: Spurningalistar sendir til 1200 félaga í stéttafélögum fyrir umönnunaraðila (höfuðborgarsvæðið og Akureyri) 2009 (ábyrgðarmaður rannsóknar er Stefán Ólafsson) (svarhlutfall 55%).*

Heildarfjöldi

	Ísland	Danmörk	Finnland	Noregur	Svíþjóð
N	578	838	722	906	731
	%	%	%	%	%
Konur	95,0	98,0	98,3	95,4	93,4
Aldur þjónustuþega					
65 ára og eldri	91,0	94,8	91,1	80,0	76,5
Búseta					
Höfuðborg	73,5	27,5	16,7	12,3	15,1
Önnur borg eða bær	24,4	50,2	54,6	43,8	60,4
Dreifbýli	2,1	22,2	28,7	43,9	24,4
Heimili þjónustuþega					
Einkaheimili	11,1	28,3	18,8	16,4	29,5
Stofnun	81,3	54,0	70,5	65,1	57,1
Bæði eða annað	7,5	17,7	10,7	18,5	13,4

Starfsánægja

Vísar í að hve miklu leiti fólki líkar við starf sitt (Spencator, 1997)

Mælingar á starfsánægju (Mælitæki og líkan Evrópsku starfsánægjuvísitölunnar (EEI))

- Ímynd
- Stjórnun
- Næsti yfirmaður
- Samstarf
- Starf & starfsskilyrði
- Launakjör
- Starfsþróun

Starfsánægja (NORDCARE)

- Hér verður velt upp þáttum sem geta haft áhrif á starfsánægju og fjallað um aðstæður starfsfólks í umönnun aldraðra á Norðurlöndunum.
- Til hliðsjónar eru notaðir þeir þættir sem hafðir eru til grundvallar í (EEI)

Ímynd

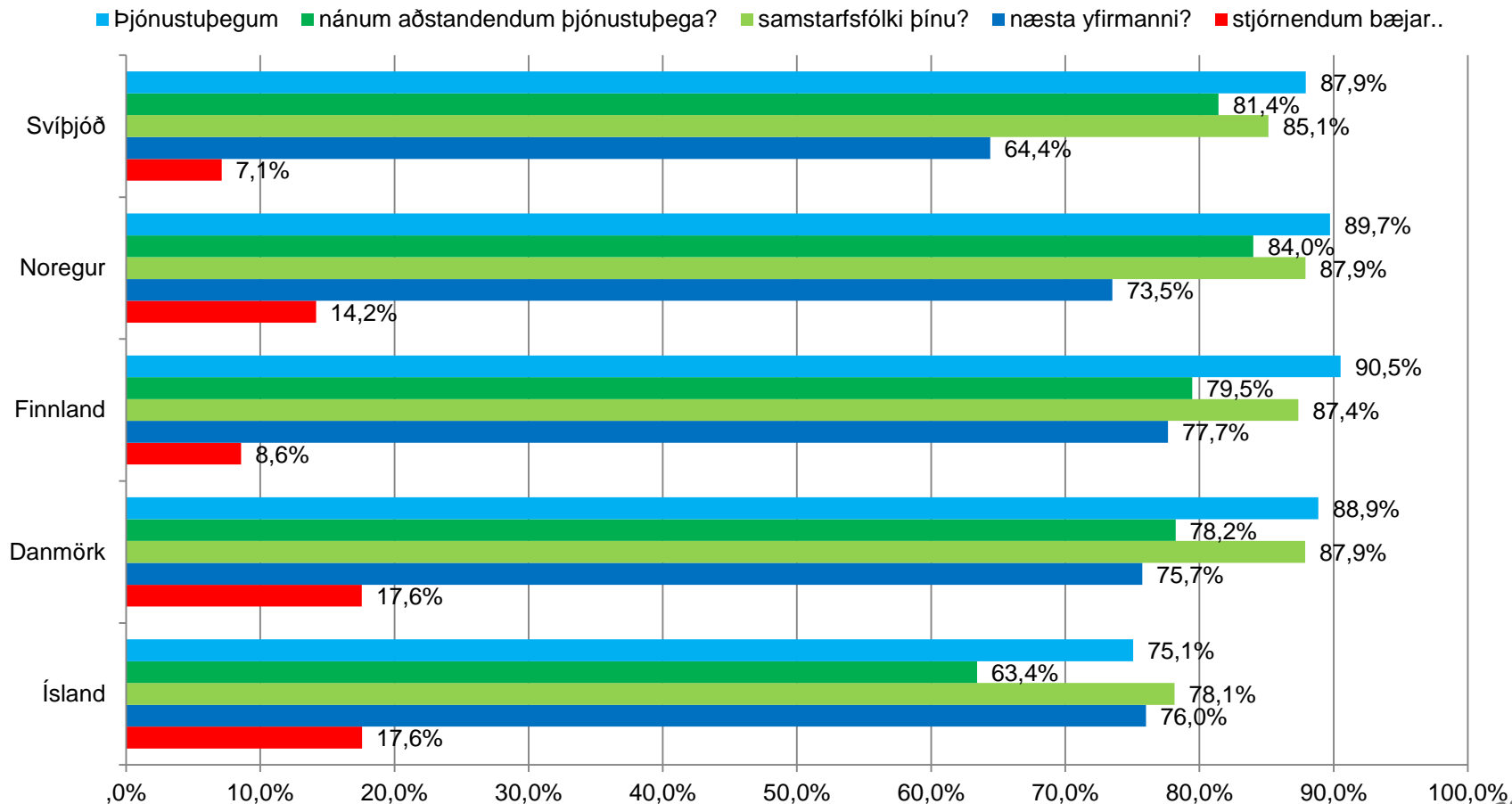
– Er vinnan þín metin af

- » ...þjónustupegum
- » ...nánum aðstandendum þjónustupega?
- » Samstarfsfólki þínu?
- » Næsta yfirmanni?
- » Stjórnendum bæjar/sveitarfélagsins og stjórnámálamönnun þess?

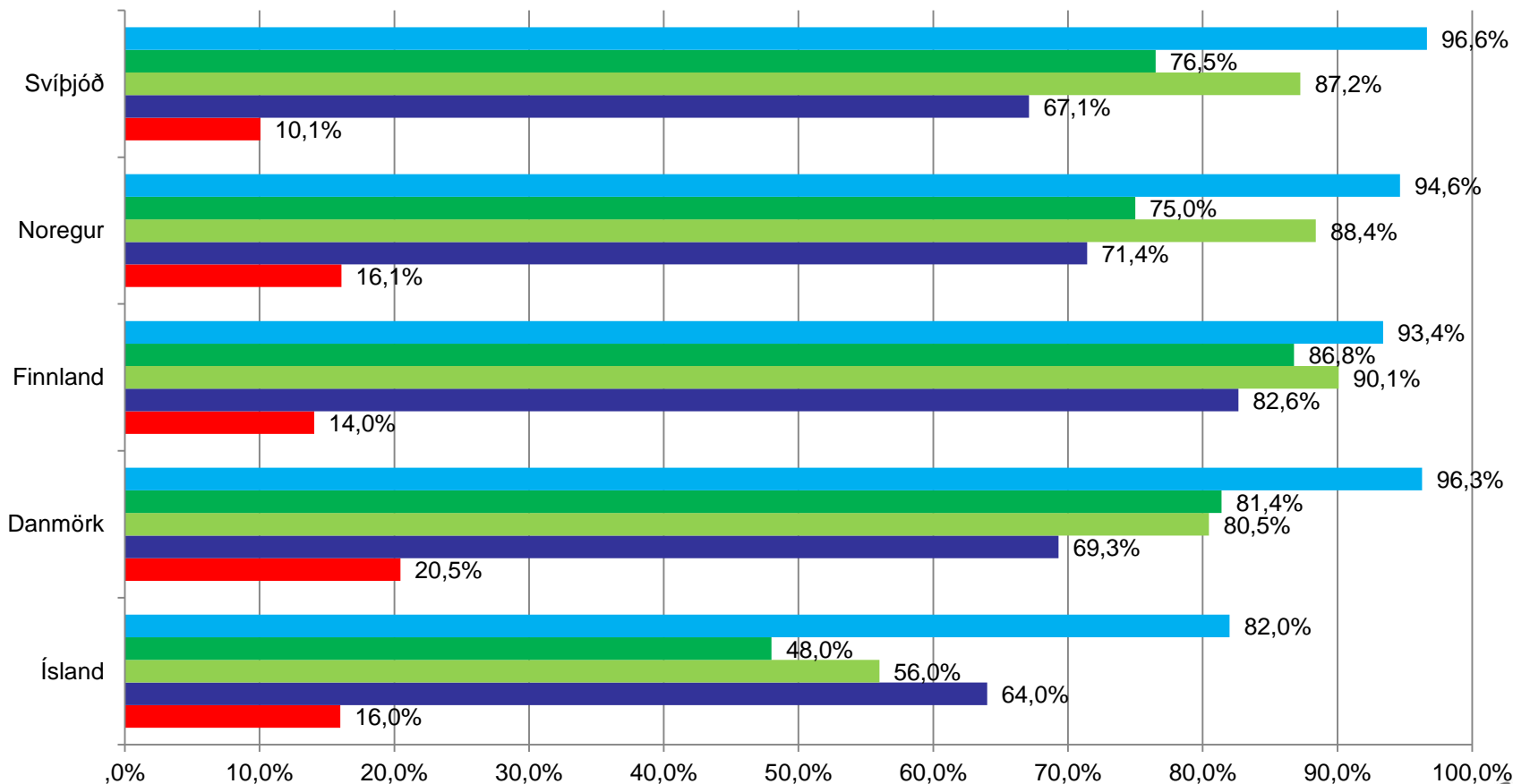
Starfsfólk á stofnunum; er vinnan þín metin af.. (frekar mikið)

Starfsfólk í heimaþjónustu; er vinnan þín metin af.. (frekar mikið)

■ Þjónustubegum ■ nánum aðstandendum þjónustubega? ■ samstarfsfólki þínu? ■ næsta yfirmanni? ■ stjórnendum bæjar..

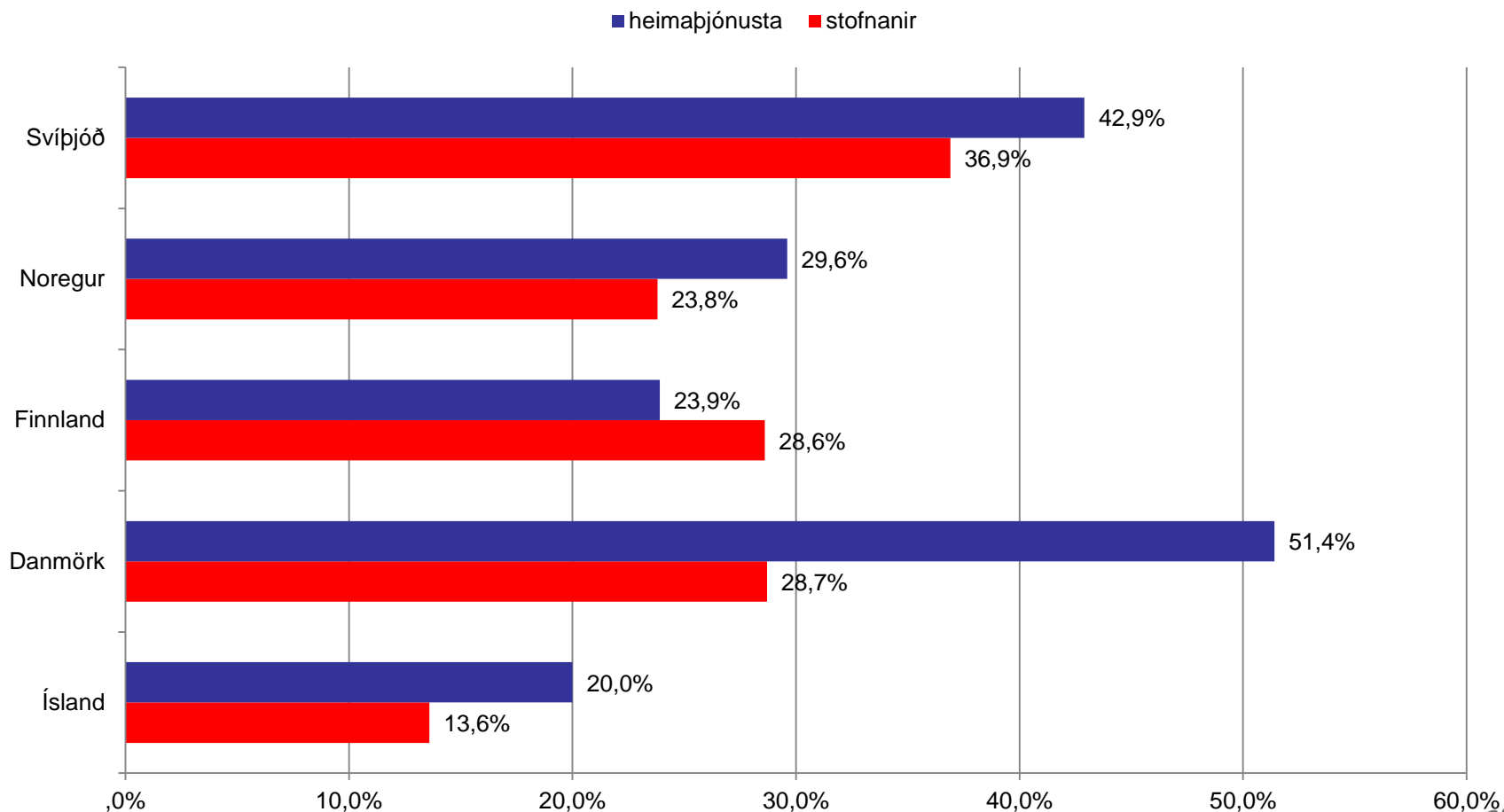
Stjórnun

- Starfsfólk sem er sammála um að yfirmennirnir treysti starfsfólkinu ekki. Það sé of mikið eftirlit og aðhald
- Finnst þér alltaf eða oftast að þjónustupegar fáir ekki þá umönnun sem þeir ættu að fá?

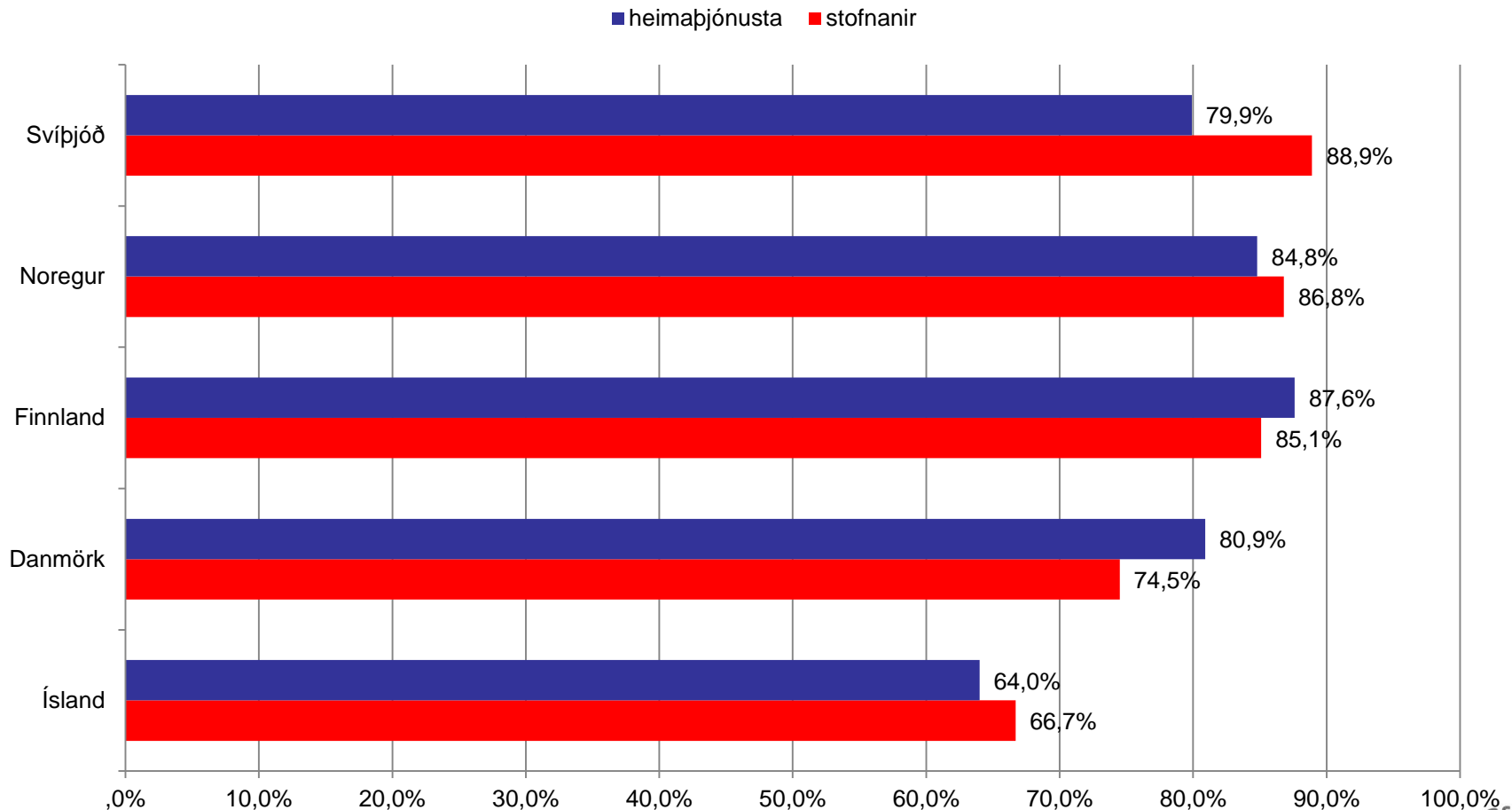

Yfirmennirnir treysta ekki starfsfólkinu. Það er of mikið eftirlit og aðhald (sammála)

Finnst þér alltaf eða oftast að þjónustupegar fáir ekki þá umönnun sem þeir ættu að fá?

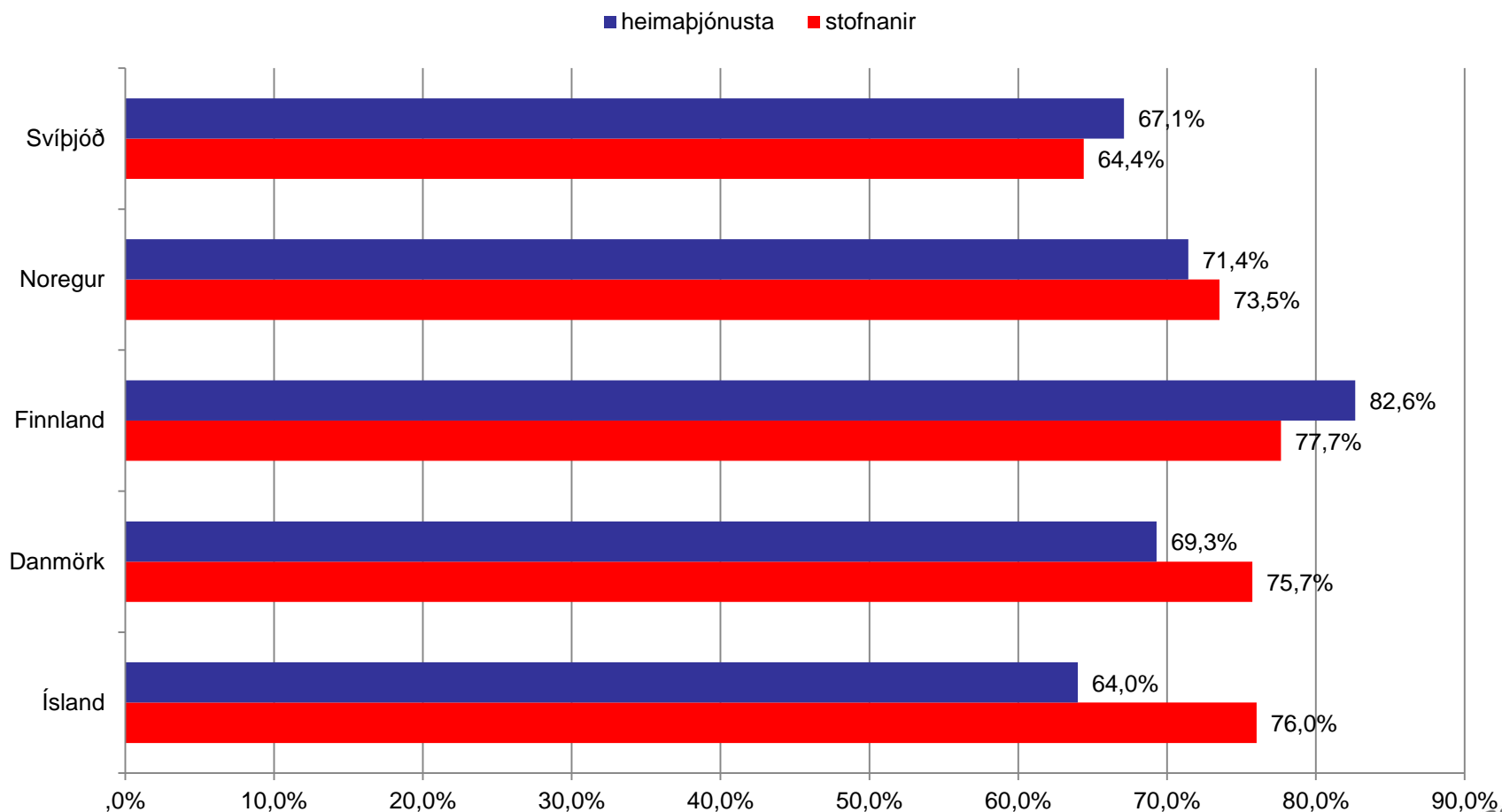
Næsti yfirmaður

- Færð þú stuðning frá næsta yfirmanni þínum?
- Gefur yfirmaður/vinnuveitandi þinn þér fullnægjandi upplýsingar um breytingar á vinnuaðstæðum?

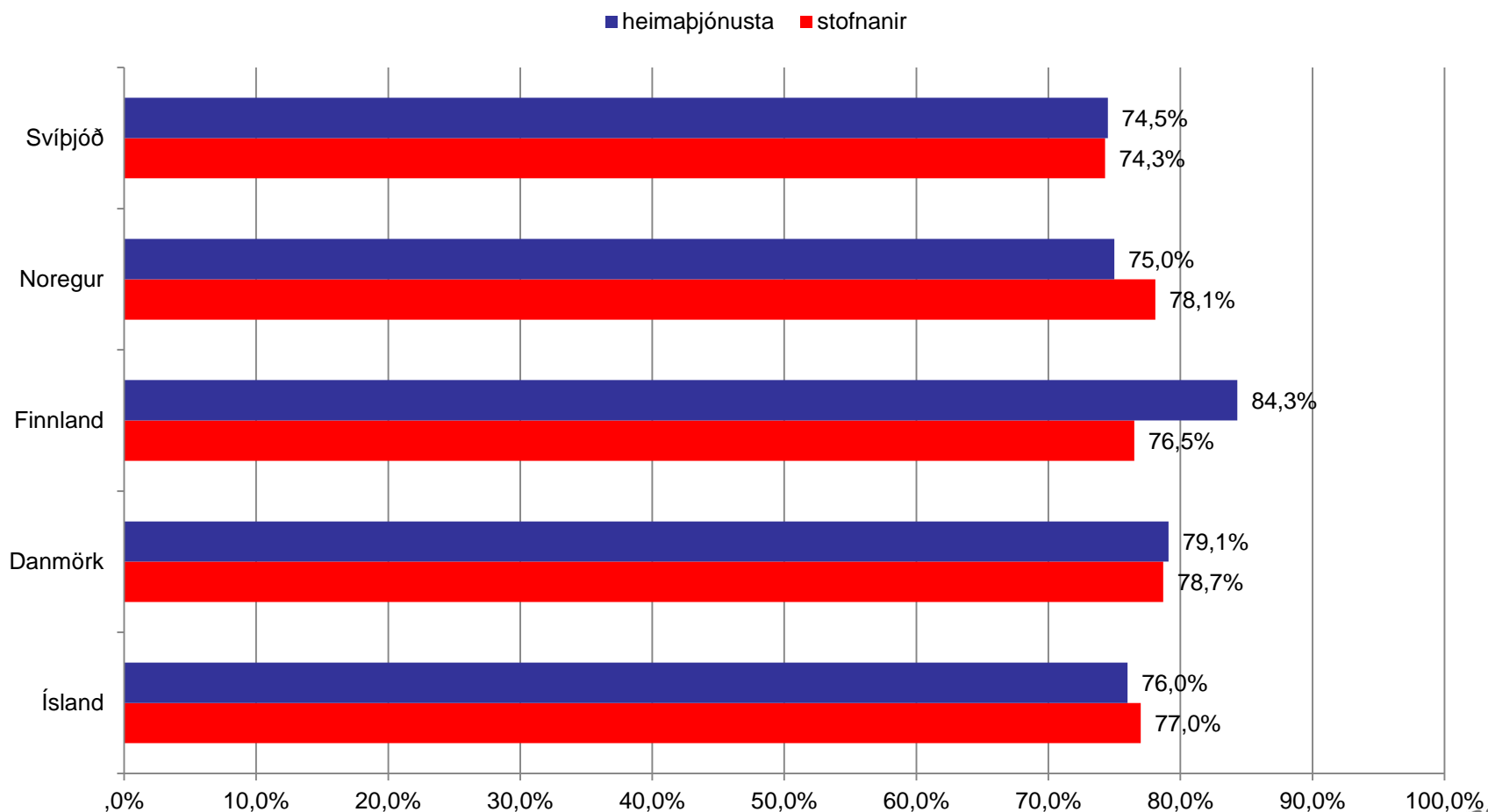

Færð þú stuðning frá næsta yfirmanni þínum?

Gefur yfirmaður/vinnuveitandi þinn þér fullnægjandi upplýsingar um breytingar á vinnuaðstæðum?

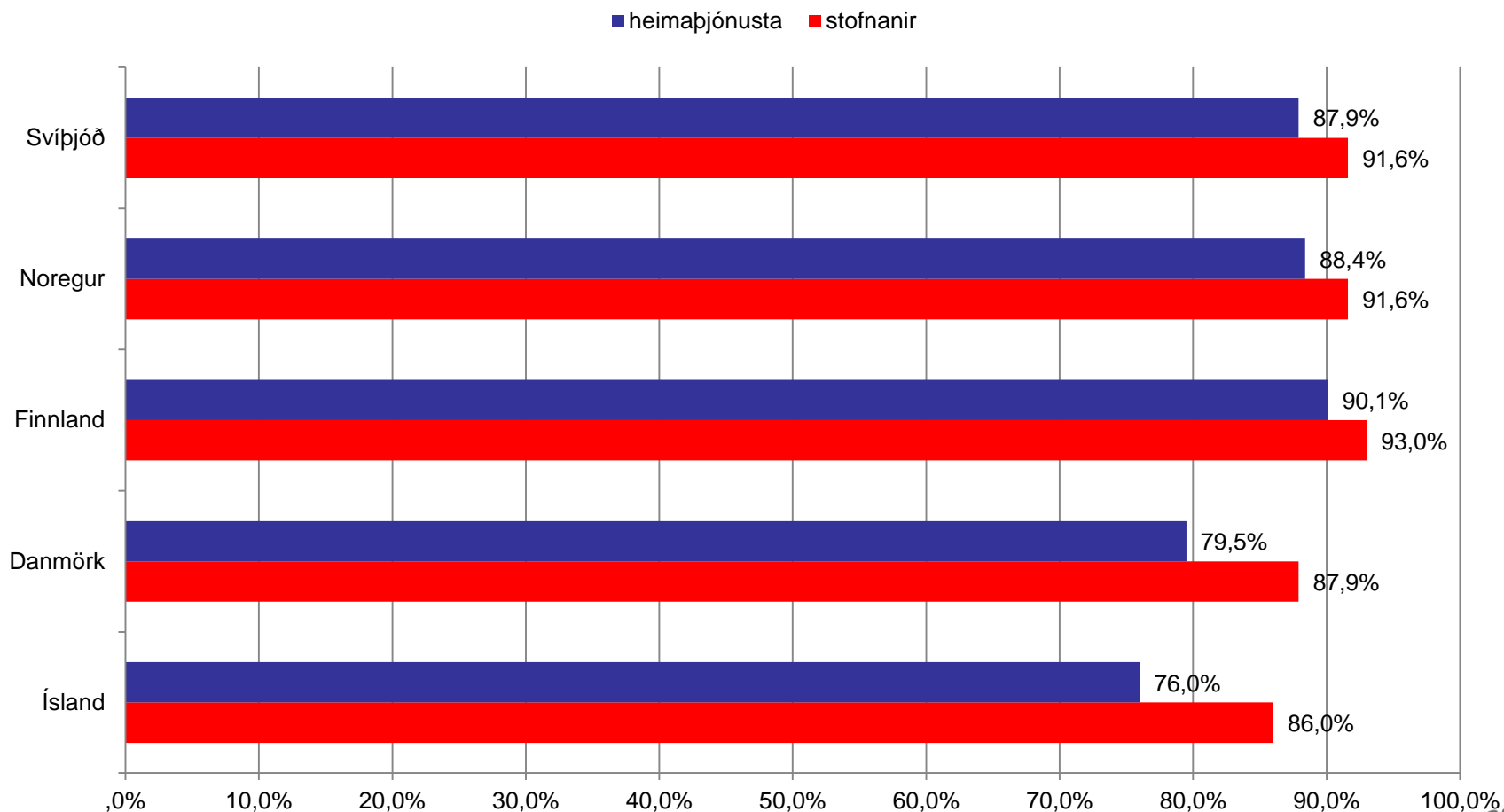
Samstarf

- Hefur þú oftast nær eða alltaf nægan tíma til að ræða vinnuna við samstarfsfólk?
- Oft finnst mér eins og ég beri ein(n) ábyrgð á þjónustuþegum mínum?

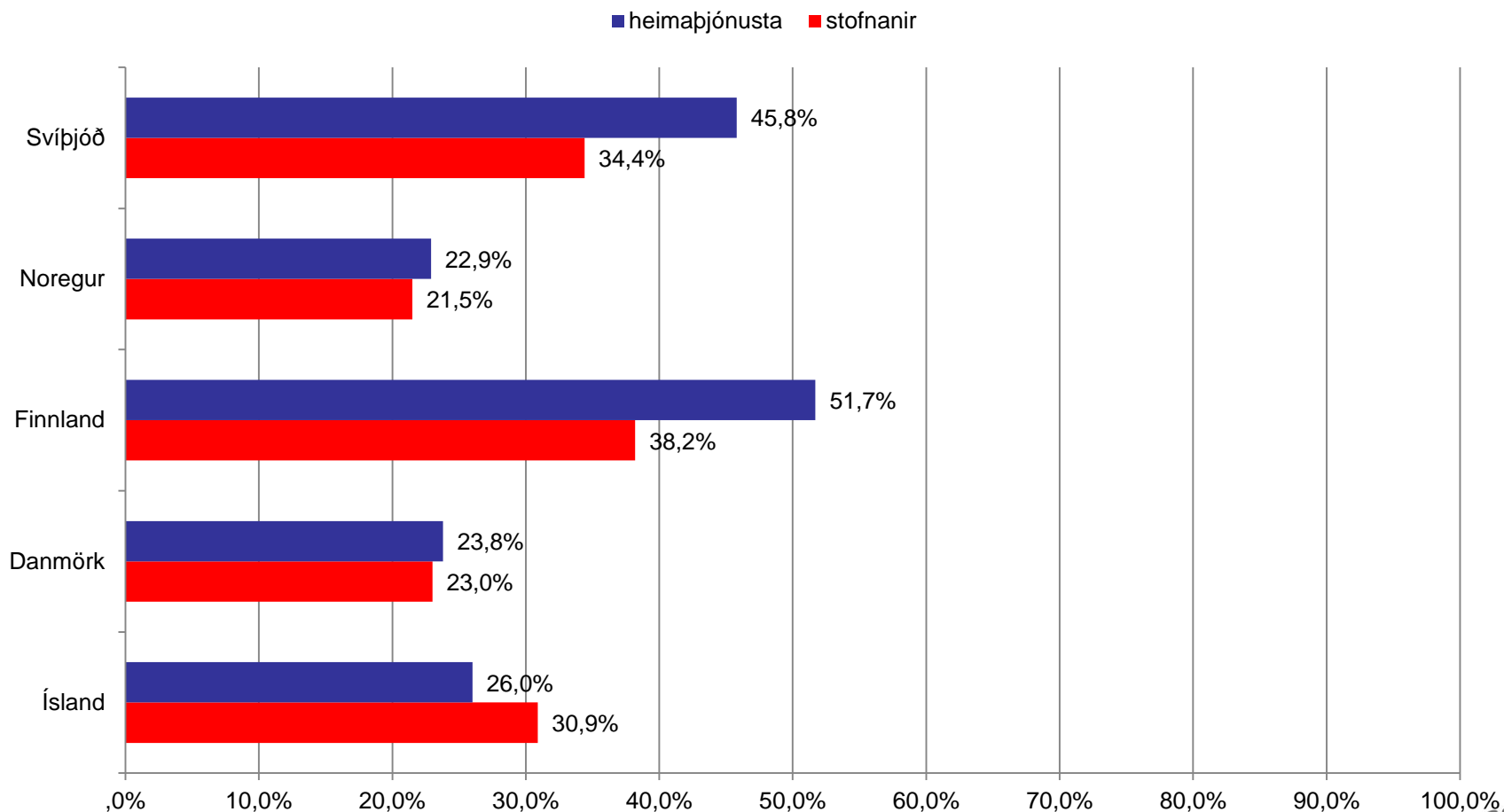

Hefur þú oftast nær eða alltaf nægan tíma til að ræða vinnuna við samstarfsfólk?

Oft finnst mér eins og ég beri ein(n) ábyrgð á þjónustuþegum mínum?

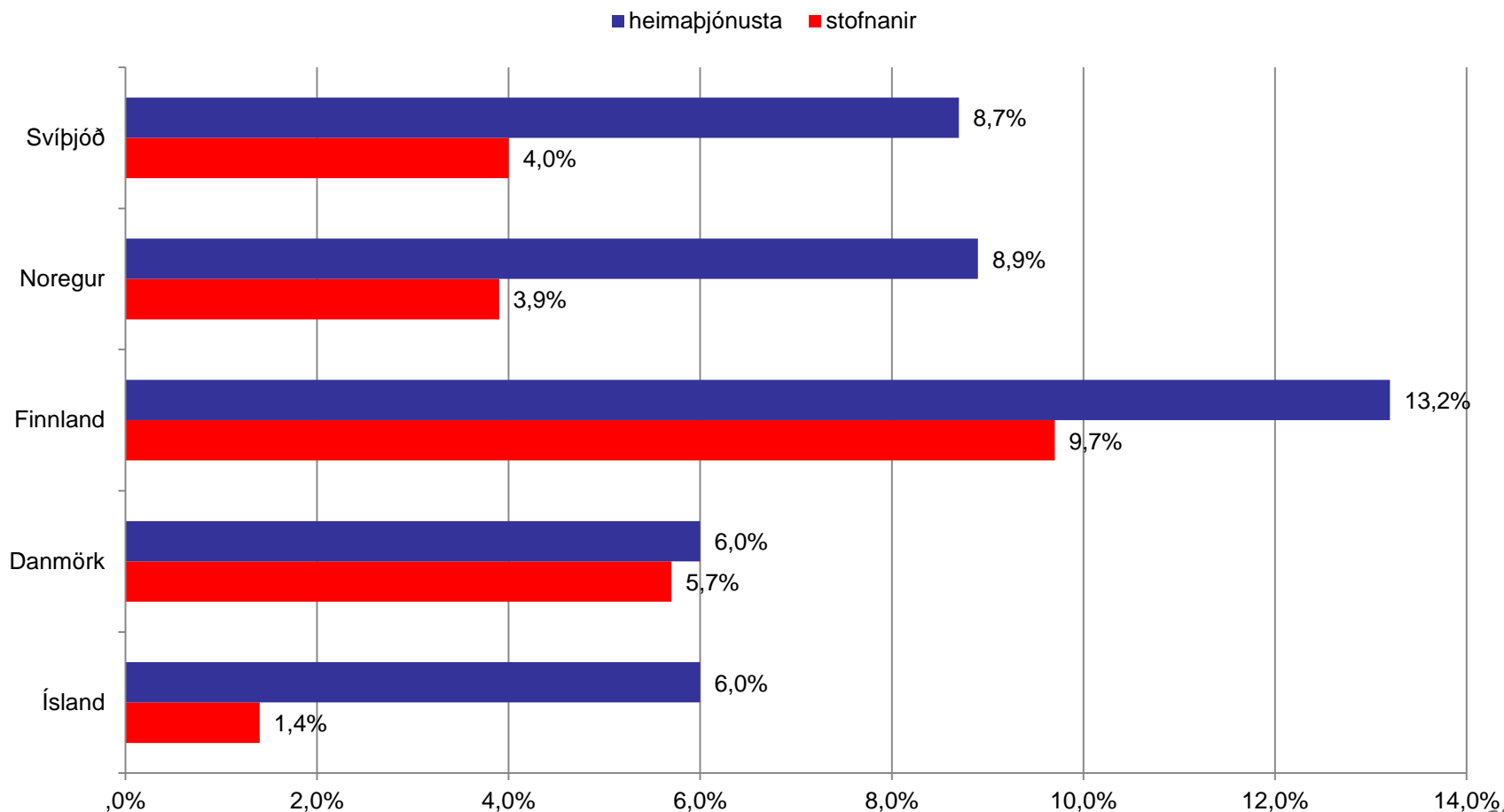
Starf & starfsskilyrði

- Þarf að vinna lengur en greitt er fyrir (vikulega eða oftár)
- Sleppir eða stýttir matartíma vegna mikilla anna (vikulega eða oftár)

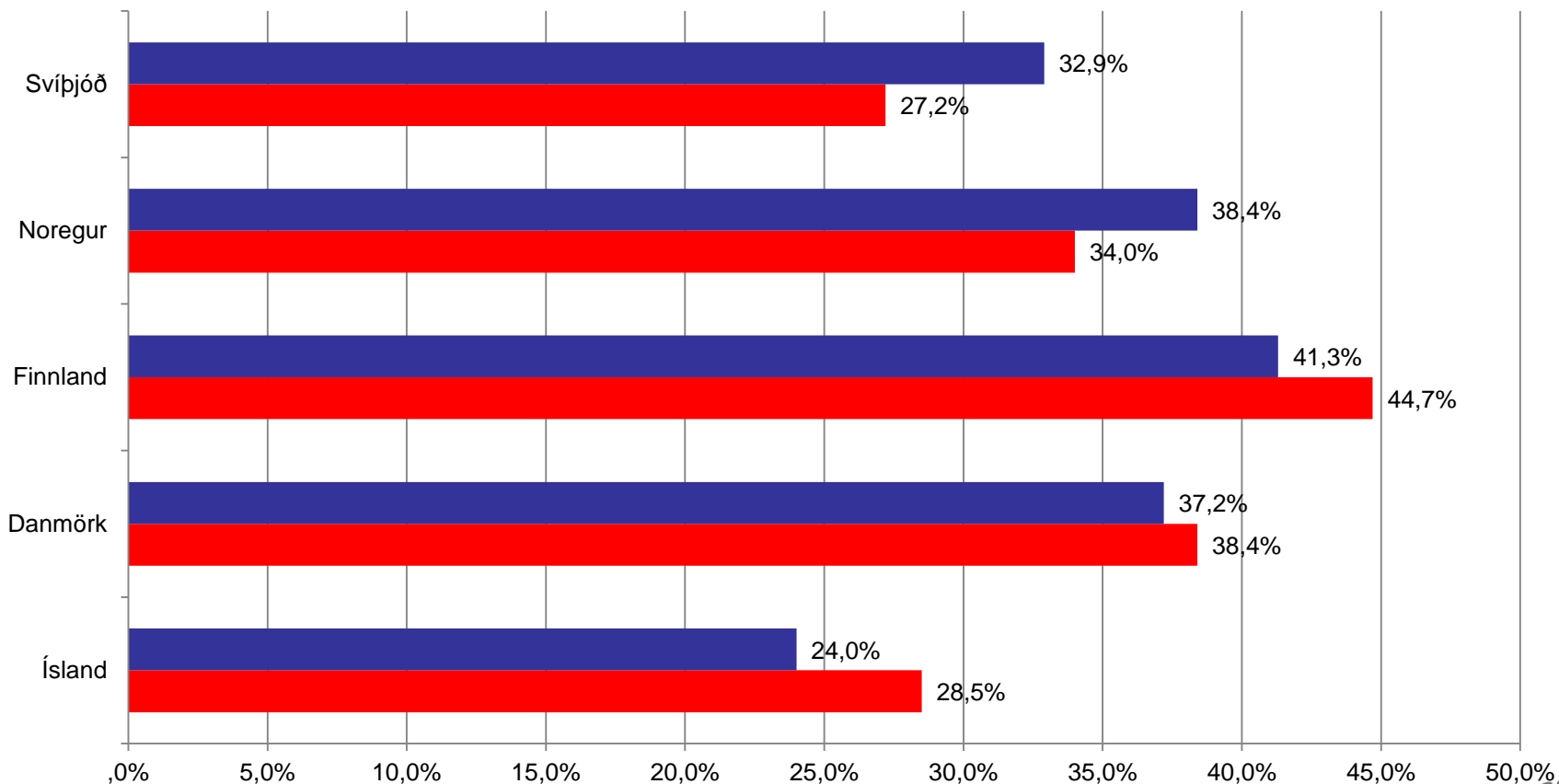
Þarf að vinna lengur en greitt er fyrir (vikulega eða oftari)

Sleppir eða styttr matartíma vegna mikilla anna (vikulega eða oftar)

■ heimaþjónusta ■ stofnanir

Launakjör

- Ekki spurt um launakjör í NORDCARE könnuninni

Starfspróun

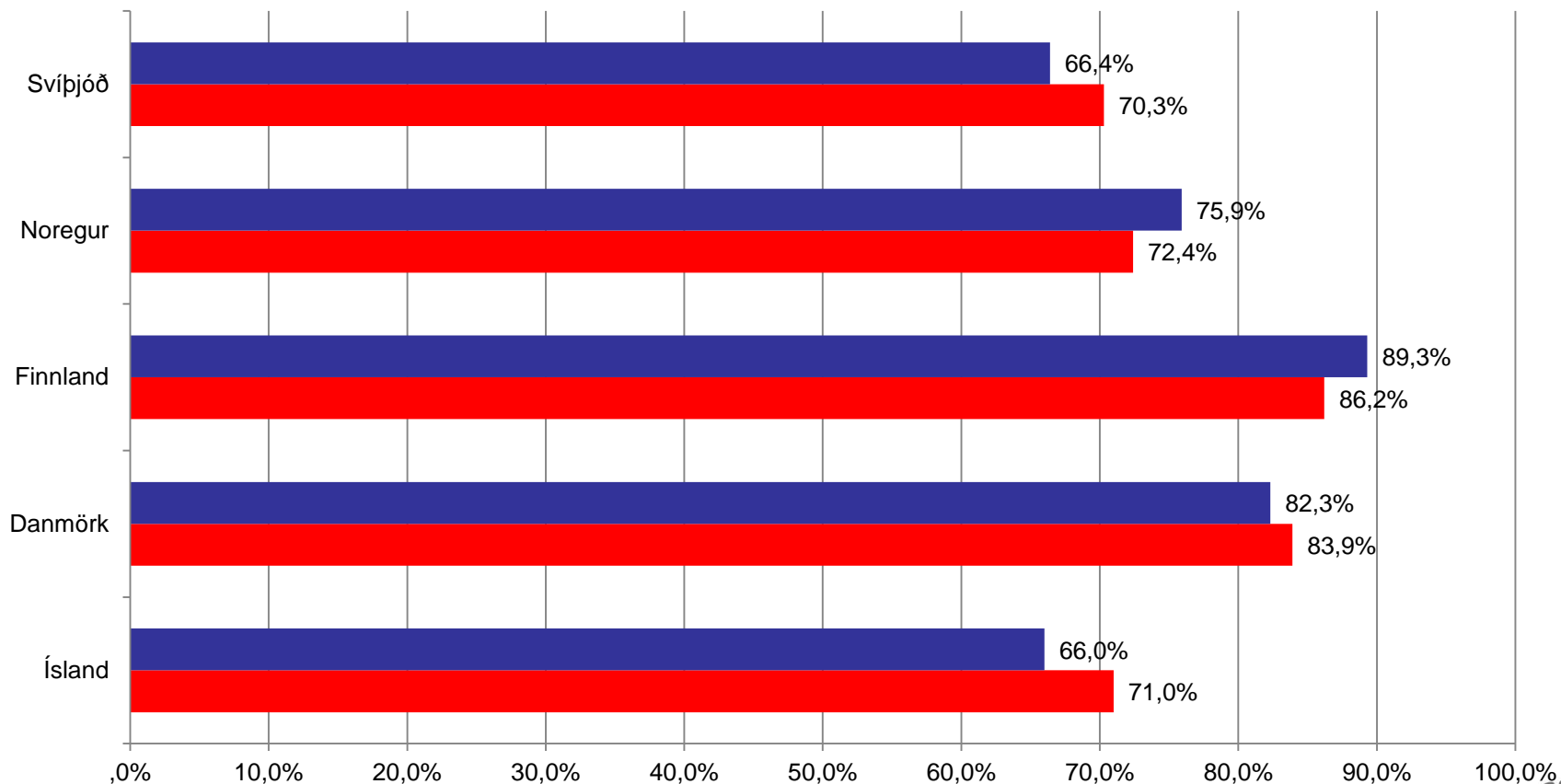
- Hefur tækifæri til að læra nýja hluti (alltaf eða oftast)
- Á undanföörnum árum hafa vinnuaðstæður mínar aðallega batnað (ekki versnað eða staðið í stað)

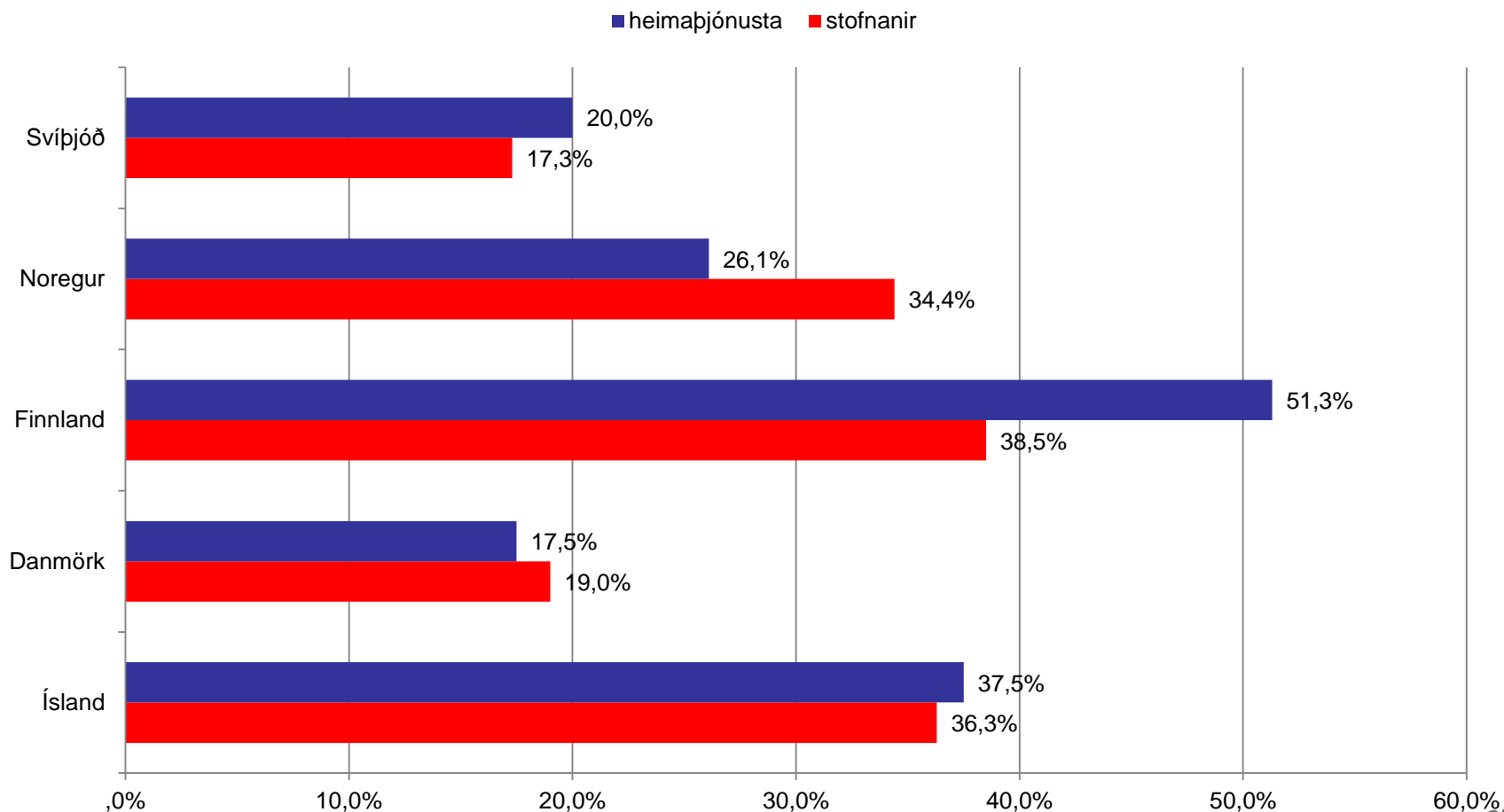
Hefur tækifæri til að læra nýja hluti (alltaf eða oftast)

■ heimaþjónusta ■ stofnanir

Á undanförunum árum hafa vinnuaðstæður mínar aðallega batnað (ekki versnað eða staðið í stað)

Niðurstöður Ísland

- Heldur lægra hlutfall starfsfólks hefur trú á að vinna þeirra sé metin af þjónustuþegum, nánum aðstandendum, samstarfsfólki og næsta yfirmanni
- Mun lægra hlutfall íslensku starfsmannanna eru ekki sammála því að yfirmennirnir treysti ekki starfsfólkinu.
- Lægra hlutfall starfsfólks telur að starfsfólk fái ekki þá umönnun sem þeir ættu að fá
- Hærra hlutfall starfsfólks á stofnunum segjast fá stuðning frá næsta yfirmanni
- Hærra hlutfall starfsfólks á stofnunum hafa tíma til að ræða um vinnuna við samstarfsfólk, svipað og í Danmörku en lægra en á hinum Norðurlöndunum

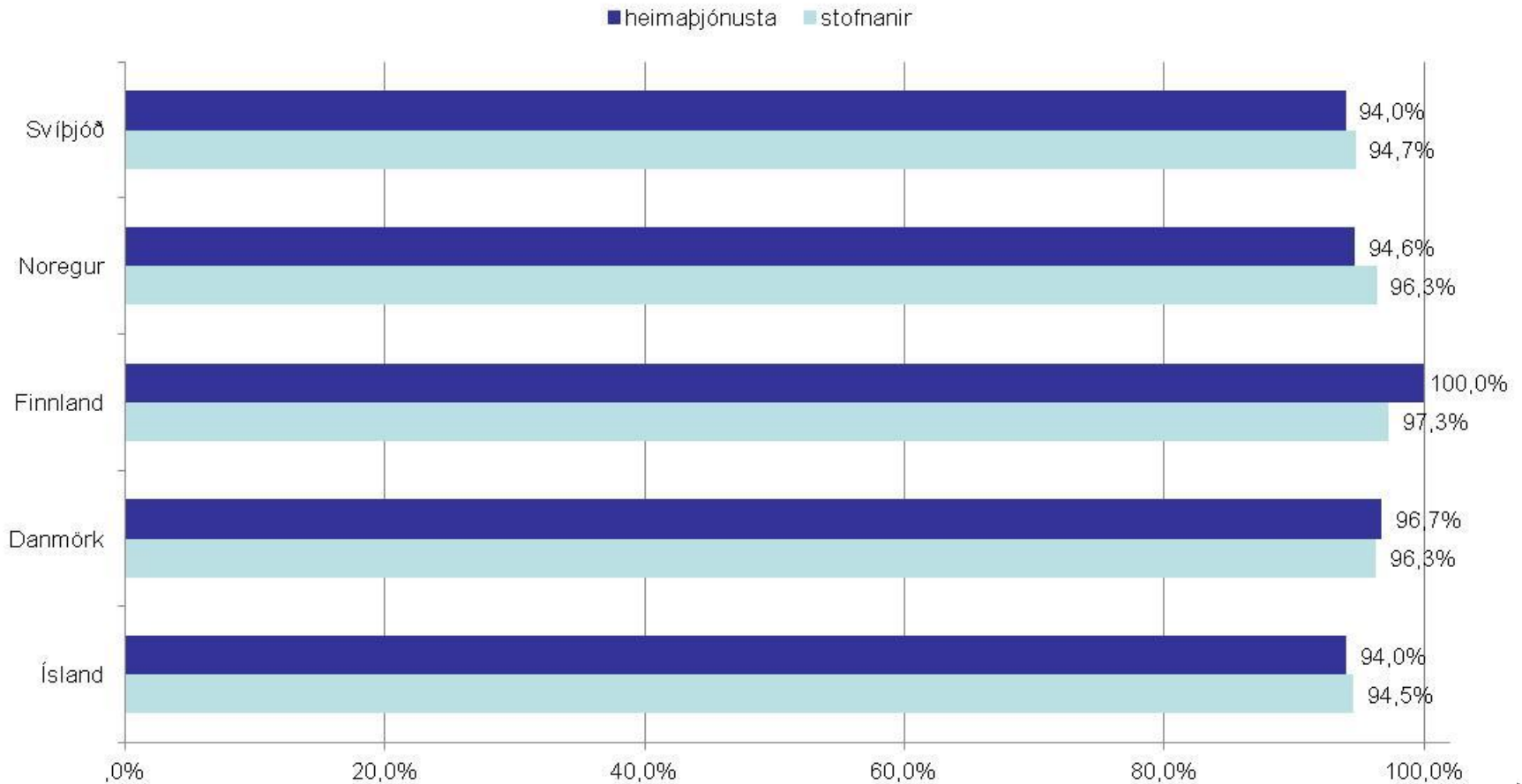

Niðurstöður Ísland

- Heldur hærra hlutfall starfsfólks á stofnunum (31%) finnst eins og þeir beri einir ábyrgð á þjónustuþegum sínum en í heimaþjónustu (26%). Mun hærra hlutfall í Finnlandi og Svíþjóð
- Mun hærra hlutfall starfsfólks í heimaþjónustu þurfi að vinna lengur en þau fá greitt fyrir (þó lægra en á Norðurlöndunum, utan Danmerkur)
- Heldur hærra hlutfall starfsfólks á stofnunum sleppir eða styttr matartíma vegna mikilla anna
- Um það bil 70% starfsfólks hefur tækifæri til að læra nýja hluti
- Um það bil 37% starfsfólks á Íslandi segir vinnuaðstæður sínar heldur hafa batnað (aðeins í Finnlandi hærra hlutfall)

Finnst starfið oftast eða alltaf áhugavert og mikilvægt

Hefur íhugað að hætta í vinnunni síðastliðið ár

